

Jméno žáka/žákyně: _____

Česky v oborech

Obor: Klempíř – stavební výroba

Téma: Bezpečnost práce 1/2: POROZUMĚNÍ

Obsah

1. PŘEHLED SLOVNÍ ZÁSOBY	2
2. PRÁCE SE SLOVNÍ ZÁSOBOU	4
3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	5
4. PRÁCE S TEXTEM	5
10. ŘEŠENÍ	10
11. SEZNAM ZDROJŮ	10

Autorka výukového materiálu: Ing. Michaela Voráčková

Metodické vedení: Bc. Karolina Štajnerová, Mgr. Karolina Kenderová,
Mgr. Michaela Jiroutová

Autorská práva k tomuto výukovému materiálu vykonává META, o.p.s. - Příležitosti ve vzdělávání. Tento materiál lze šířit pouze nekomerčně. Bez předchozího souhlasu META, o.p.s. jej nelze upravovat nebo jinak zpracovávat.

THE VELUX FOUNDATIONS
VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN

Výukový materiál vznikl v rámci projektu "Let's Grow!", který je financován nadací The Velux Foundations.

1. PŘEHLED SLOVNÍ ZÁSObY

1.1 K českým názvům napište slova ve svém rodném jazyce.

Políčko vlevo od slova vybarvěte: (zelená: slovo znám) (červená: slovo neznám)

	České slovo, slovní spojení	Překlad	Vysvětlení
☐	Bezpečnostní předpis		Pravidlo, které říká, co máme dělat, aby to bylo bezpečné
☐	Čelo		Část obličeje od očí až po vlasy
☐	Manipulace		Aktivita, při které s předmětem něco dělám – posouvám, zvedám, otáčím
☐	Mlha		Počasí, když vidím jen kousek před sebe, vzduch je bílý a neprůhledný
☐	Náledí		Velmi kluzký povrch, tenká vrstva ledu na silnici, na střeše ...
☐	Nářadí		Pracovní prostředek, abych něco mohl udělat (třeba kladívkem zatluču hřebík)
☐	Ne/poškozený		Takový, který je v pořádku bez vady
☐	Nezbytné		To, co nemohu vynechat, nebo se bez toho neobejdu

☐	Ochranný pás		Pomůcka, kterou má pracovník uvázanou na sobě, z ní vede lano, přivázané k pevné části střechy
☐	Ochranný pracovní prostředek		Pomůcka, která chrání před úrazem (poškozením)
☐	Podklouznout		Samovolně se posunout po hladkém povrchu
☐	Pracovní postup		Proces, který říká, co mám udělat nejprve a jak pokračovat při práci
☐	Přesahovat		Znamená, že jeden předmět je vyšší než druhý, kterého se dotýká
☐	Sesmeknutí → sesmeknout		Děj, když se konec předmětu (třeba žebříku) vlastní vahou posune do boku
☐	Šněrovací → šněrovat		Utahovat k sobě pomocí tkaniček, třeba boty
☐	Terén		Zem, to, po čem chodím
☐	Úraz		Děj, kdy si poškodím něco na těle, třeba zlomená noha, rozbitá hlava.
☐	Žebřík		Dřevěná nebo kovová pomůcka, po které lezu na strom, na střechu, ...

2. PRÁCE S KLÍČOVOU SLOVNÍ ZÁSOBOU

2.1 Přřadte k sobě správné dvojice

Vzor:

1. nezbytný

2. nepoškozené

a) nářadí

b) materiál

1. bezpečnostní
2. šněrovací
3. riziko
4. pracovní
5. ochranný

- a) postup
- b) předpis
- c) pás
- d) boty
- e) podklouznutí

2.2 K vypsaným definicím doplňte (najděte) správná slova.
Pozor, jedno slovo je navíc

Vzor: *Dřevěná nebo kovová pomůcka, po které lezu na střechu* → žebřík

1. Samovolně se posunout po hladkém povrchu →
2. Poškození něčeho na těle →
3. To, bez čeho se neobejdu →
4. To, po čem chodím →
5. Pravidlo, které říká, co máme dělat, aby to bylo bezpečné →
6. Počasí, při kterém vidím jen kousek před sebe, vzduch je bílý a neprůhledný →
7. Nástroj v pořádku a bez vady →

2.3 Naskenujte telefonem QR kód a procvičte si klíčovou slovní zásobu

3. VÝKLADOVÝ TEXT

3.1 Přečtěte si následující text

Bezpečnost práce při práci na střeše

- 1 Úrazům předcházíme jednak pořádkem na pracovišti, (na střeše mám pouze nezbytný materiál a nářadí pro práci), jednak používáním správné velikosti a druhu nářadí. Nářadí musí být nepoškozené a čisté.
- 2 Zásadně dodržujeme bezpečnostní předpisy, které se týkají používání osobních ochranných pracovních prostředků. Například obuv používáme pevnou šněrovací s vyztuženou špičkou. Tkaničky musí být pevně zavázané **bez** dlouhých volných konců. Vždy používáme bezpečné pracovní postupy.
- 3 Velkou pozornost věnujeme bezpečnostním předpisům při práci na střeše. Veškeré otvory **ve** střeše musí být vždy bezpečně označené a zakryté. Dále musí být na okrajích střech zřízeno spolehlivé ochranné zábradlí nebo ohrazení. Prostor na chodníku pod pracovištěm musí být ohrazen, aby nemohlo dojít ke zranění osob předmětem padajícím ze střechy.
- 4 Pokud má střecha sklon větší než 15°, pracovník musí být zajištěn ochranným pásem. Pracovník by nikdy neměl být na střeše sám.
- 5 Když používáme žebřík, musí být opřený o stěnu ve sklonu 3:1. To znamená 3 díly na stěně na 1 díl na zemi. Například, když je opřený o stěnu ve výšce 3 metry, na zemi musí být zapřený ve vzdálenosti jeden metr od stěny, na stěně 4,5 metru » 1,5 metru na zemi, atd. Žebřík stavíme vždy přímo na terén, nesmí stát na podložce kvůli riziku podklouznutí.
- 6 Pokud je žebřík delší než pět metrů, může se buď opírat o stěnu, nebo ji musí přesahovat alespoň o jeden metr.
- 7 Žebřík nad pět metrů délky musí být zajištěn **proti** sesmeknutí. Žebřík 5 až 8 metrů dlouhý jedním pomocným pracovníkem, žebřík délky víc než 8 metrů dvěma pomocníky.
- 8 Po žebřících se nesmí vynášet předměty, které váží více **než** 20 kilogramů. Pracovník leze nahoru i dolů vždy čelem k žebříku.
- 9 Práce na střeše je zakázaná při náledí, za mlhy a deště, při silném větru. (silný vítr definujeme jako stav, kdy se pohybují větší větve)
- 10 Při větru, který zvedá prach a papíry, je na střeše zakázaná manipulace s deskami o ploše větší než 1,5 m².

4. PRÁCE S TEXTEM

4.1 Zakroužkujte správnou odpověď. Je to pravda? (pomohou vám podtržená slova)

Vzor: *Prostor na chodníku pod pracovištěm musí být ohrazen.*

ANO / NE

1. Když mám pořádek na pracovišti, předcházím úrazům. ANO / NE
2. Při silném větru mohu pracovat na střeše. ANO / NE
3. 3metrový žebřík musí být zajištěn pracovníkem. ANO / NE
4. Po žebříku mohu vynášet 10 kg předměty. ANO / NE
5. Pracovník může být na střeše sám. ANO / NE
6. Otvory ve střeše musí být zakryté. ANO / NE
7. Žebřík opírám o stěnu ve sklonu 5:1. ANO / NE

4.2 Zapište do tabulky podle textu alespoň 5 věcí, které bychom měli dělat, když pracujeme na střeše

Vzor: Měli bychom \Rightarrow *dodržovat bezpečnostní předpisy.*

Neměli bychom \Rightarrow *postupovat, jak se nám zachce*

Měli bychom ...	Neměli bychom ...
	pracovat na střeše sami.
	stavět žebřík na podložku.
	lézt dolů zády k žebříku.
	pracovat na střeše bez zajištění.
	nosit volnou obuv.

4.3 Odpovězte na otázky. Odpovědi najdete v textu na straně 5.
Vyberte a podtrhněte řešení z nabídky.

Vzor: Kdy musí být pracovník zajištěn ochranným pásem?

- a) Na střeše se sklonem větším než 15°
- b) Na střeše se sklonem menším než 15°
- c) Na střeše se sklonem větším než 10°

1. Žebřík se opírá o stěnu v 6 metrech, jak daleko je od stěny na zemi?
 - a) 1 metr
 - b) 2 metry
 - c) 3 metry

2. Kolik pomocníků potřebuji k šesti metrovému žebříku?
 - a) jednoho
 - b) dva
 - c) žádného

3. Co se pohybuje při silném větru?
 - a) prach a papíry
 - b) listy
 - c) větší větve

4. Jaké předměty smím vynášet po žebříku?
 - a) lehčí než 20 kg
 - b) těžší než 20 kg
 - c) žádné

5. Kdy leze pracovník čelem k žebříku?
 - a) nahoru
 - b) nahoru i dolů
 - c) dolů

5. ŘEŠENÍ

2.1	1B, 2D, 3E, 4A, 5C												
2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samovolně se posunout po hladkém povrchu PODKLOUZNOUT 2. Poškození něčeho na těle ÚRAZ 3. To, bez čeho se neobejdu NEZBYTNÉ 4. To, po čem chodím TERÉN 5. Pravidlo, které říká, co máme dělat, aby to bylo bezpečné BEZPEČNOSTNÍ PŘEDPIS 6. Počasí, při kterém vidím jen kousek před sebe, vzduch je bílý a neprůhledný MLHA 7. Nástroj v pořádku a bez vady NEPOŠKOZENÝ 												
4.1	1 – ano, 2 – ne, 3 – ne, 4 – ano, 5 – ne, 6 – ano, 7 – ne												
4.2	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Měli bychom ...</th> <th>Neměli bychom ...</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> pracovat na střeše aspoň dva.</td> <td> pracovat na střeše sami.</td> </tr> <tr> <td> stavět žebřík přímo na terén.</td> <td> stavět žebřík na podložku.</td> </tr> <tr> <td> lézt dolů čelem k žebříku.</td> <td> lézt dolů zády k žebříku.</td> </tr> <tr> <td> pracovat na střeše se zajištěním.</td> <td> pracovat na střeše bez zajištění.</td> </tr> <tr> <td> nosit pevnou obuv.</td> <td> nosit volnou obuv.</td> </tr> </tbody> </table>	Měli bychom ...	Neměli bychom ...	 pracovat na střeše aspoň dva.	 pracovat na střeše sami.	 stavět žebřík přímo na terén.	 stavět žebřík na podložku.	 lézt dolů čelem k žebříku.	 lézt dolů zády k žebříku.	 pracovat na střeše se zajištěním.	 pracovat na střeše bez zajištění.	 nosit pevnou obuv.	 nosit volnou obuv.
Měli bychom ...	Neměli bychom ...												
 pracovat na střeše aspoň dva.	 pracovat na střeše sami.												
 stavět žebřík přímo na terén.	 stavět žebřík na podložku.												
 lézt dolů čelem k žebříku.	 lézt dolů zády k žebříku.												
 pracovat na střeše se zajištěním.	 pracovat na střeše bez zajištění.												
 nosit pevnou obuv.	 nosit volnou obuv.												
4.3	1b, 2c, 3c, 4a, 5b												

6. SEZNAM ZDROJŮ

Stevepb. Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-09-18]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2015/08/15/17/20/work-boots-889816_640.jpg

sweetlouise. Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-09-18]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2018/09/21/16/14/shoes-3693408_640.jpg

JonasOgrefoln. Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-09-18]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2016/07/12/21/55/work-1513179_640.jpg

bluelightpictures. Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-09-18]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2017/10/26/16/51/roofers-2891664_1280.jpg

Padrefilar. Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-08-09]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2017/01/18/12/33/session-1989711_1280.png

TukTukDesign_Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-08-09]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2016/09/01/08/24/smiley-1635449_640.png

TukTukDesign_Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-08-09]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2016/09/01/08/24/smiley-1635450_640.png

TukTukDesign_Pixabay.com: [online]. [cit. 2023-08-09]. Dostupný pod licencí Public Domain na www: <https://cdn.pixabay.com/photo/2016/09/01/08/24/smiley-1635448_640.png